

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Aan de leden van de vaste commissie voor
Sociale Zaken en Werkgelegenheid

DATUM
3 september 2018

KENMERK
B20180831A8

BETREFT
AO SZW 12 september
2018
BIJLAGEN

Geachte leden van de vaste commissie,

CONTACT
Aart Bertijn

Op woensdag 12 september aanstaande spreekt u met staatssecretaris Van Ark over de Participatiewet. Graag brengen we in deze brief de noodzaak om een goed financieel vangnet te realiseren voor mensen met een beperking die willen werken en zo meedoen in de samenleving, onder uw aandacht.

TELEFOON
06 – 13 20 47 48

E-MAIL
abertijn@vgn.nl

De Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) ziet dat er inmiddels een aantal positieve stappen zijn gezet om de kansen op werk voor mensen met een beperking te vergroten. Zo tekenden de ministeries van SZW en VWS op 11 juli jl. samen met de VGN, ActiZ, de Sectorraad Praktijk onderwijs, de PO-raad, Lecso, Divosa, UWV, Regioplus en CNV Zorg & Welzijn een intentieverklaring om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen in de gehandicapten- en ouderenzorg. Wij zijn uitermate trots op deze samenwerking en hopen dat deze aanpak navolging vindt in andere branches.

Ook zijn we positief over de voorgenomen maatregelen van het kabinet om mensen met een Wajong-uitkering vanaf het jaar 2020 niet langer te korten op hun uitkering als ze gaan studeren. Deze maatregel neemt een belangrijke drempel weg en stelt een groep mensen in staat om zich verder te ontwikkelen. Mensen met een beperking lopen immers het risico dat hun inkomen daalt als ze gaan werken en dat ze op termijn hun uitkering verliezen. De angst hiervoor kan een belemmering vormen om zich verder te ontwikkelen en te participeren naar vermogen. De VGN pleit er echter voor dat deze maatregel wordt uitgebouwd naar een breder vangnet die ook voor de Participatiewet geldt.

Bezoekadres
Oudlaan 4
3515 GA Utrecht

Postadres
Postbus 413
3500 AK Utrecht

T 030 273 93 00
E info@vgn.nl

Financieel vangnet voor mensen met een beperking

De staatssecretaris heeft meermaals aangegeven dat zij recht wil doen aan het VN-verdrag Handicap door meer mensen met een beperking aan het werk te krijgen. Wat volgens ons nu nodig is, is een eenvoudig financieel vangnet in de Wajong én de Participatiewet. Dit vangnet is nodig zodat

vgn.nl

mensen zich durven te ontwikkelen en stappen te maken, zonder dat ze hun financiële zekerheid verliezen.

Voorbeeld

Neem de 36-jarige Marije en 'Wajonger'. Zij krijgt, na een ontwikkelingstraject van drie jaar vanuit de dagbesteding, een baan van 20 uur aangeboden in een bakkerij. Zij is hier erg trots op. Omdat de werkgever recht heeft op loondispensatie, krijgt ze met twee inkomensstromen te maken. Maar omdat de arbeidskorting maar over één inkomen wordt berekend, gaat ze er in het eerste jaar € 50, – netto per maand op achteruit. Dit is een inkomensdaling van 5 procent. In plaats van dat deze stap wordt beloond, heeft Marije het gevoel dat zij gestraft wordt.

Het systeem maakt het zo niet aantrekkelijk om te gaan werken. De consequentie is dat mensen met een beperking en hun omgeving terughoudend worden waardoor hun participatie wordt belemmerd. Meer werk zou altijd meer moeten lonen, is onze mening. Dit geldt ook voor de leerlingen die na het speciaal voortgezet onderwijs (VSO) en praktijkonderwijs (PrO) niet kunnen doorstuderen. Voor hen zou elk stapje in hun ontwikkeling moeten lonen. Hetzij met een praktijkverklaring, hetzij met een kleine vergoeding of toelage. De VGN pleit ook voor hen voor een goed financieel vangnet om zo een volgende stap in het ontwikkeltraject via dagbesteding en beschut werk naar een betaalde baan te kunnen en dŭrven zetten.

Waarom is een vangnet nodig?

Mensen met een beperking hebben deze beperking vaak hun leven lang. Het opdoen van werkervaring zorgt ervoor dat mensen met een beperking meer kansen krijgen op werk, maar hun beperking blijft. De ervaring leert dat de inzetbaarheid van mensen met een beperking, vanwege medische redenen, in de loop der tijd kan afnemen. Veel van deze mensen werken, vanwege hun (medische) urenbeperking, parttime. Bovendien krijgen ze vaak tijdelijke contracten aangeboden. Als deze niet worden verlengd, moeten zij opnieuw worden begeleid naar een andere baan. Vanwege hun beperkingen kunnen zij niet zelfstandig concurreren op de arbeidsmarkt. Dit alles maakt deze groep mensen financieel kwetsbaar. Vaak zijn ze langdurig aangewezen op een inkomen rondom de armoedegrens. Het is voor hen belangrijk dat ze een stap terug kunnen doen als dat nodig is, ook na meerdere jaren participeren. Als ze deze stap terug doen, moeten ze direct kunnen terugvallen op een goed, eenvoudig financieel vangnet, zonder dat dit recht verjaart. In de Wajong is de verjaringsperiode nu vijf jaar. In de Participatiewet vallen ze terug op een bijstandsuitkering, mits ze voldoen aan de eisen van de partnertoets en vermogenstoets.

Regeling moet eenvoudig zijn en uitgaand van vertrouwen

Mensen met een beperking hebben behoefte aan een eenvoudige regeling

die een volwaardig netto-inkomen garandeert. Zij hebben vaak moeite met het overzien van hun administratie en houden daarbij geen rekening dat zij te veel ontvangen bedragen moeten terugbetalen. Dit heeft als gevolg dat zij snel schulden opbouwen. Daarom is het belangrijk dat de administratieve regeling eenvoudig is. Deze regeling moet uitgaan van vertrouwen in plaats van controle, terugvorderingen en sancties en kent een snel herlevingsrecht. Op die manier ontstaat er een participatie-inkomen dat mensen met een beperking zekerheid biedt en motiveert mensen tot het nemen van een volgende stap in hun ontwikkeling.

Vraag:

Kunt u er bij de staatssecretaris op aandringen dat zij zorgdraagt voor een financieel eenvoudig vangnet voor mensen met een beperking in de Participatiewet? Een vangnet waar mensen met een beperking gedurende hun opleiding of werkbare leven periodiek een beroep op kunnen doen als dat nodig is, bijvoorbeeld in de vorm van een participatie-inkomen.

De VGN vraagt u het bovenstaande bij uw inbreng te betrekken.

Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid deze brief toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'F. Bluijminck', is written over the typed name and title.

F. Bluijminck
Directeur